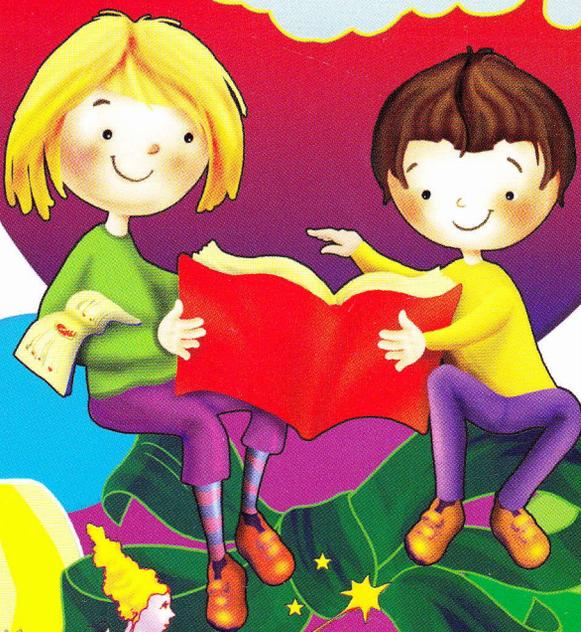

Olga Pîrîială

Prieteni!

ORTOGRAMELE
+ 8 ani
LOR

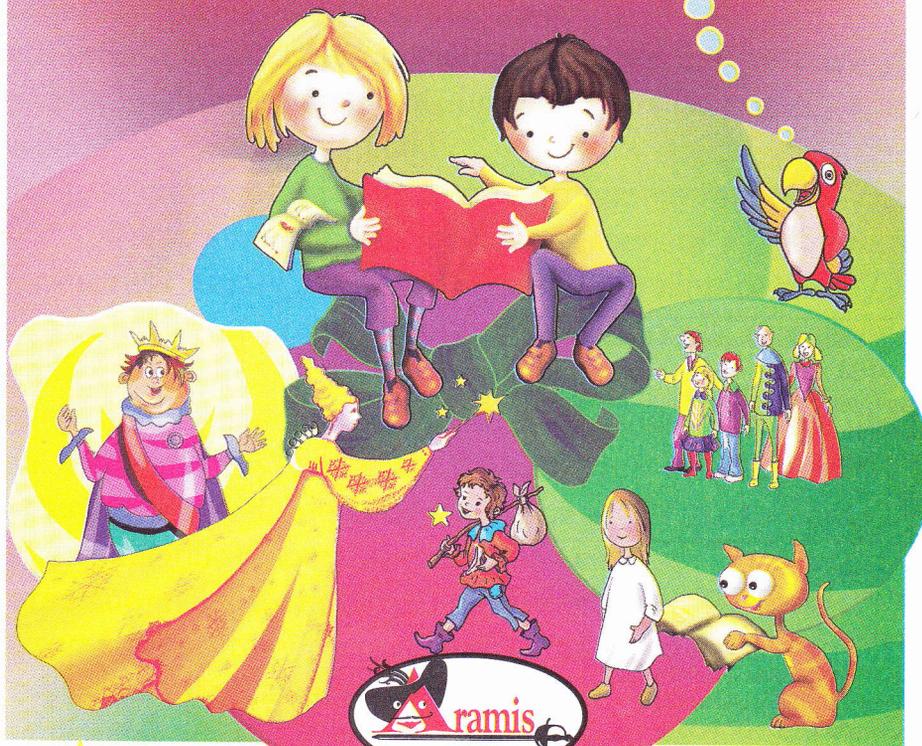

Olga Pîrîială

Prieteni!

ORTOGRAMELE
+ 8 ani
LOR

Oare să se fi îndreptat și el?
Ar fi extraordinar!
Visul meu de dascăl s-a împlinit!

Geta are gete noi, ea se dă pe gaită.

Ghata e lucioasă. Gheta sa rostogolit.

Nu, domnule învățător, de mult nu mai scriu așa!
Nu văd cum ar putea să scrie astfel un școlar!

Recomandări pentru lectură
„Se caută o greșală”,
de Mircea Sântimbreanu

Cuprins

• File de prezentare	3
ORTOGRAME DIN POVEȘTI TE VOR AJUTA SĂ CREȘTI!	
• Ortograma „S-A” și cuvântul „SA”	4
• Ortograma „S-AU” și cuvântul „SAU”	6
• Ortograma „I-A” și cuvântul „IA”	8
• Ortograma „L-A” și cuvântul „LA”	10
• Ortogramele „ÎNTR-O” și „ÎNTR-UN”	12
• Ortograma „ÎNTR-UNA” și cuvântul „ÎNTRUNA”	14
• Aplicăm, ortograme repetăm!	16
• Ce știi? Cât știi? Cum știi?	18
ORTOGRAME PREFERATE DIN DESENE ANIMATE!	
• Ortograma „N-AI” și cuvântul „NAI”	20
• Ortograma „S-AR” și cuvântul „SAR”	22
• Ortograma „C-AM” și cuvântul „CAM”	24
• Ortograma „I-AU” și cuvântul „IAU”	26
• Aplicăm, ortograme repetăm!	28
• Ce știi? Cât știi? Cum știi?	29
DIN BĂTRÂNI SE POVEȘTEȘTE... ORTOGRAMA NU LIPSEȘTE!	
• Ortograma „NE-A” și cuvântul „NEA”	30
• Ortograma „NE-AM” și cuvântul „NEAM”	32
• Ortograma „CE-L” și cuvântul „CEL”	34
• Ortograma „DE-AL” și cuvântul „DEAL”	36
• Aplicăm, ortograme repetăm!	38
• Ce știi? Cât știi? Cum știi?	39
ORTOGRAME SĂ TOT FIE PE ARIPI DE POEZIE!	
• Ortograma „V-A” și cuvântul „VA”	40
• Ortogramele „N-O” și „NU-L”	42
• Ortograma „M-AI” și cuvântul „MAI”	44
• Ortogramele „N-AȚI” și „N-AU”	46
• Aplicăm, ortograme repetăm!	48
• Ce știi? Cât știi? Cum știi?	49
ORTOGRAME CE-MI PLAC MIE?! ÎN „AMINTIRI DIN COPILĂRIE”	
• Ortograma „SĂ-I” și cuvântul „SĂI”	50
• Ortograma „L-AȘ” și cuvântul „LAȘ”	52
• Ortograma „I-AR” și cuvântul „IAR”	54
• Aplicăm, ortograme recapitulăm!	56
VACANȚA MARE NE ADUNĂ, ÎN CÂNTEC, JOC ȘI VOIE BUNĂ!	
• Jocul ortogramelor	58
• Fișă de evidență a greșelilor tipice	61
• Să scriem corect! (Texte pentru transcriere/dictare/autodictare) ...	62
• Cuprins	64

Imaginează-ți cum ar fi să nu avem povești... De asta e tipărită cartea, pentru ca toată lumea să se poată bucura de o poveste bună, să citească aventura povestitorului cu propriile cuvinte...

Nici nu mă gândesc la asta! Știi, Tom, am văzut oameni așteptând la Departamentul de Povești... ore în șir...

Ortoğrame din povești Te vor ajuta să crești!

ORTOGRAMA „S-A” ȘI CUVÂNTUL „SA”

OBSERVĂM

- În drumul său spre Ținutul Poveștilor, Tom Inimă-Curată **S-A** întâlnit cu Albă-ca-Zăpada.
- Povestea **SA** este tristă.

DESCOPERIM

- Înlocuiește în propozițiile date cuvintele **S-A** și **SA** cu unul dintre cuvintele:
EI, LUI.
- Ce ai descoperit în fiecare situație?

REȚINEM

Se scrie **S-A** când nu se poate înlocui cu unul dintre cuvintele:
EI, LUI.

Se scrie **SA** când se poate înlocui cu unul dintre cuvintele:
EI, LUI.

EXERSĂM, ORTOGRAME ÎNVĂȚĂM!

1. Completează spațiile punctate cu unul dintre cuvintele: „s-a”, „sa”.

- Maria bucurat când a primit în dar de la bunica cartea *Albă-ca-Zăpada*, de Frații Grimm.
- Împărăteasa înțepat cu acul la deget.
- Când născut Albă-ca-Zăpada, mama s-a îmbolnăvit.
- În pădure, fetița adăpostit în căsuța celor șapte pitici și apoi le-a spus povestea

2. Transformă propozițiile potrivit modelului dat.

AZI

Respect pentru oameni și cărți

- Vânătorul se înduioșează.
- Fetița se ascunde în pădure.
- Împărăteasa se transformă în vrăjitoare.
- Prințul se întâlnește cu piticii.

IERI

- Vânătorul s-a înduioșat.
-
-
-

3. Alcătuieste enunțuri folosind următoarele cuvinte:

s-a apropiat, fapta sa, camera sa, s-a mirat.

-
-
-
-

4. Taie cu o linie forma necorespunzătoare.

- a. S-a/Sa bucurat când a citit textul.
b. Mama sa/s-a este scriitoare.

- c. Sa/S-a gândit la personajul îndrăgit.
d. Sora sa/s-a cântă la pian.

CUM ESTE CORECT?

Corectează greșelile
din enunțurile date.
Transcrie varianta corectă
a fiecărui enunț.

Ploaia aceasta, mi se pare?
E cu ... semne de-ntrebare!
Spuneți-mi, vă rog, aștept.
Oare cum este corect?!

- Adriana s-a dus la teatrul de păpuși.
- Marioneta s-a preferată dansează pe scenă cu sora s-a.
- Victor sa oferit să joace rolul prințului.

SĂ NE IMAGINĂM...

- Imaginează-ți că ești unul dintre personajele ilustrate.
- Folosind scrierea corectă a cuvintelor S-A și SA, alcătuieste un text în care te prezinți copiilor la teatrul de păpuși.

ORTOGRAMA „S-AU” ȘI CUVÂNTUL „SAU”

OBSERVĂM

– S-AU pierdut
cei patru galbeni!

– Minciunile, copilul meu, se
recunosc imediat: au nasul lung SAU
picioarele scurte!

- Citește dialogul celor două personaje.
- Observăm scrierea corectă a cuvintelor SAU și S-AU.

DESCOPERIM

- Scrie cuvântul ORI în locul cuvintelor SAU și S-AU în propozițiile date mai sus.

- Ce observi în fiecare situație?

REȚINEM

- Se scrie SAU când se poate înlocui cu cuvântul ORI.
- Se scrie S-AU când nu se poate înlocui cu cuvântul ORI.
- Cuvintele S-AU se scriu cu cratimă (liniuță de unire) și se rostesc într-o singură silabă.

EXERSĂM, ORTOGRAME ÎNVĂȚĂM!

1. Completează spațiile punctate cu unul dintre cuvintele: „s-au”, „sau”.

● „Câte nenorociri nu întâmplat!
zise Pinocchio.”

(Carlo Collodi – Pinocchio)

● „Auzi, măi leneșule, te prinzi să moi
posmagii ba?”

(Ion Creangă – Povestea unui om leneș)

● „Vulpea Alisa și motanul Bazilio
oprit în fața lui Buratino.”

(Alexei Tolstoi – Cheița de aur)

● „Mergem mai departe facem
cale-ntoarsă? întrebă Harap-Alb.”

(Ion Creangă – Povestea lui Harap-Alb)

2. Completează coloanele potrivit modelului dat.

Libris .RO
Respect pentru oameni și cărți

se joacă	s-a jucat	s-au jucat
se antrenează		
se așază		
se plimbă		

3. Ordonează cuvintele de mai jos în propoziții.

a. Cocorii, berzele, pleca, sau, vor, curând, în.

b. Fetele, băieții s-au, sau înscris, gimnastică, la?

4. Alcătuește propoziții cu ajutorul cuvintelor: sa/s-a și s-au/sau.

- Sa
- S-a
- Sau
- S-au

CUM ESTE CORECT?

5. Rescrie corect textul dat.

„Păcală sa oprit la marginea unei păduri. Sa gândit ce să facă: să plece s-au să mai stea?

O trăsură sa apropiat de el.

– Tu ești Păcală sau Tândală? a întrebat boierul.”

(Boierul și Păcală)

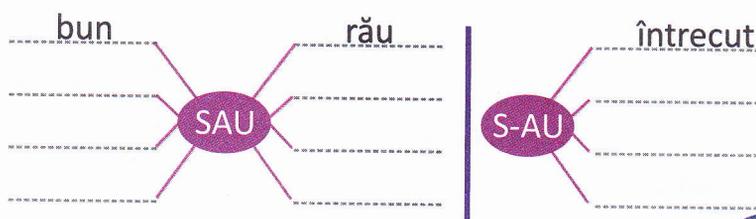
SĂ NE IMAGINĂM...

• Colorează frunzele corespunzătoare ortogramelor scrise corect.

• Cuvintele potrivite ...

Adaugă cuvintele potrivite.

ORTOGRAMA „I-A” ȘI CUVÂNTUL „IA”

OBSERVĂM

HAI LA TEATRU!

- Citește rolul fiecărui personaj participant la dramatizare.
- Observă scrierea corectă a cuvintelor I-A și IA.

DESCOPERIM

● Înlocuiește cuvintele I-A și IA din replicile personajelor cu A LUA (a luat), AAPUCA (a apucat).

● Ce-ai descoperit în fiecare situație?

REȚINEM

- Se scrie IA atunci când are înțelesul de A LUA, A APUCA sau când cuvântul exprimă un îndemn.
- Se scrie I-A atunci când nu are înțelesul de A LUA, AAPUCA.
- Se scrie I-A când după I urmează o acțiune.
- Cuvintele I-A se rostesc într-o singură silabă și se scriu cu cratimă.

EXERSĂM, ORTOGRAME ÎNVĂȚĂM!

1. Completează spațiile punctate cu unul dintre cuvintele „ia” sau „i-a”.

- Mama dat Oanei o carte și spus:
– această carte și citește-o!
Oana mulțumit.

- **ORTOGRAME ȘI... EXPRESII LITERARE**
- a. A tunat și adunat!
- b. primit cu pâine și sare.
- c. făcut zile fripte!
- d. zburat vorba din gură!

2. Transformă propozițiile potrivit modelului dat.

Respect pentru oameni și cărți

● Victor îi dă flori Mioarei.	● Victor i-a dat flori Mioarei.
● Iepurele îi cere bani Ogarului.	●
● Bunicul îi arată porumbeii albi.	●
● Nepoata îi recită poezia preferată.	●

3. Alcătuieste enunțuri folosind următoarele cuvinte și expresii: i-a povestit, i-a scris, ia, i-a căutat pricină.

-
-
-
-

4. Alege varianta corectă.

- a. Bunica **i-a**/ia adus pe copii la teatru.
- b. Ia/l-a cartea de povești și vino repede!

- c. Ia/l-a spune, știi rezultatul problemei?
- d. Te rog, ia/i-a costumul național!

INVITAȚIE LA ... DIALOG!

- Imaginează-ți un dialog din care să reiasă cum s-ar fi desfășurat întâmplarea dacă Ogarul nu l-ar fi păcălit pe iepure.
- Folosește ortograma „i-a” și cuvântul „ia”.

- Realizează în spațiul dat un afiș al spectacolului de teatru „Ciuboțelele Ogarului”, pornind de la cartea cu același titlu, de Călin Gruia.
- Utilizează, la alegere, ortograme învățate.

Lucrarea **Prietenii ortogramelor** se adresează cadrelor didactice, elevilor și părinților:

- cadrelor didactice, suport pentru diferențierea demersului didactic necesar îmbogățirii orizontului lingvistic al elevilor;
- școlărilor dornici de a-și îmbogăți, consolida, corecta, transforma experiența cognitivă, algoritmul de lucru utilizat fiind adecvat orizontului de așteptare al acestora;
- părinților, ghid în preocuparea de a-și ajuta copiii în însușirea cunoștințelor și deprinderilor de scriere ortografică, în pregătirea eficientă și competitivă a concursurilor școlare, a evaluărilor naționale specifice claselor a II-a și a IV-a ori a admiterii în clasa a V-a.

Conținuturile învățării sunt prezentate prin intermediul unui bogat material ilustrativ, specific universului referențial al copilului.

O paletă variată de situații și activități de învățare, grupate sub generice precum: „Observăm“/ „Descoperim“/ „Reținem“/„Exersăm, ortograme învățăm“/ „Aplicăm, ortograme repetăm“/ „Să ne imaginăm...“ etc., invită învățăceii să-și însușească mecanismele corecte ale limbii.

Situații-pretext introduse de personaje îndrăgite din literatura pentru copii transformă tărâmul ortogramelor într-un spațiu familiar, prietenos, în care elevii învață jucându-se, se joacă învățând.

Ludicul este omniprezent: „Ne jucăm, ortograme repetăm!“/ „Ortograme și... umor!“/ „Ortograme colorate și-n benzi desenate“/ „Ortograme pline de culoare, în expresii literare“/ „Ortograme zglobii în cântece hazlii“/ „Jocul ortogramelor“/ „Ghicitori și... ortograme“/ „Spune repede și bine ortograme după mine!“ etc.

Elemente ale dialogului intercultural: „Festivalul primăverii“ (India – Holi), „Festivalul florilor de cireș“ (Japonia), „Vreau să știu!“ etc., conexiuni inter-, intra-ori transdisciplinare: „File de istorie“/ „Copii-eroi“/ „Luna pădurii“/ „Audiție muzicală“ etc., valorifică experiența cognitivă a elevilor.

Lucrarea conține și texte pentru dictare, fișa greșelilor tipice, module de evaluare sumativă cu itemi preponderent obiectivi și semiobiectivi, însoțiți de grile de evaluare/ autoevaluare ușor de utilizat.

Prietenii ortogramelor constituie o nouă invitație în spațiul sacru al limbii române adresată copiilor, muguri ce vor potopi zarea gândului cu ninsorile de flori ale binelui, frumosului, speranței, împodobind Dimineața Cuvântului.

